

ΠΡΟΤΑΣΕΙΣ ΨΗΦΙΣΜΑΤΟΣ: ΕΝΑ ΜΕΤΡΟ ΠΡΑΞΗΣ Ή ΑΠΡΑΞΙΑΣ ΤΩΝ ΕΛΛΗΝΩΝ ΕΚΠΡΟΣΩΠΩΝ ΣΤΟ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΙΟ

ΓΙΑΝΝΗΣ ΔΡΟΣΟΣ

Οι προτάσεις ψηφίσματος είναι κείμενα, συνήθως όχι μεγαλύτερα από δύο δακτυλογραφημένες σελίδες, τα οποία οι ευρωβουλευτές ένας ένας, περισσότεροι μαζί, ή εξ ονόματος της πολιτικής ομάδας στην οποία ανήκουν, υποβάλλουν στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο.

Το σημαντικότερο, ίσως, χαρακτηριστικό των προτάσεων ψηφίσματος συνίσταται στο ότι αποτελούν, περισσότερο από κάθε άλλη μορφή παρέμβασης στις λειτουργίες του Κοινοβουλίου, την κατεξοχήν εκδήλωση της πρωτοβουλίας των ευρωβουλευτών.

Οι αγορεύσεις ενός ευρωβουλευτή είναι η στάση που παίρνει απέναντι σε ένα θέμα συζήτησης, που δεν προσδιόρισε ο ίδιος – ίσως μάλιστα να μην το αξιολογεί και ως ιδιαίτερα σημαντικό – αλλά ορίστηκε μέσα από συλλογικές κοινοβουλευτικές διαδικασίες, δηλαδή έπειτα από αμοιβαίους συμβιβασμούς και υποχωρήσεις των διαφόρων πολιτικών (ή άλλων) ομάδων του Κοινοβουλίου. Οι ερωτήσεις που αναφέρονται σε γεγονότα (π.χ. σε πράξεις ή σε παραλείψεις άλλων) σχετικά με τα οποία ζητά να μάθει ή να προκαλέσει τις αντιδράσεις του Συμβουλίου των Υπουργών ή της Επιτροπής.

Σε μια πρόταση ψηφίσματος όμως, ο ευρωβουλευτής επιλέγει ένα θέμα και προτείνει στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο (α) να συζητήσει πάνω σ' αυτό το θέμα και (β) να υιοθετήσει τη συγκεκριμένη στάση που περιέχεται στην πρότασή του. Η μελέτη, συνεπώς, των προτάσεων ψηφίσματος ενός ευρωβουλευτή και των πρωτοβουλιών μιας πολιτικής ομάδας, ενός κόμματος ή ενός κράτους μέλους, επιτρέπει τη συναγωγή συμπερασμάτων, τουλάχιστον ως προς το πόσες φορές έκρινε ή έκριναν αναγκαίο να προσπαθήσουν να προκαλέσουν τη γνώμη του Κοινοβουλίου πάνω σε κάποιο ζήτημα, όπως και το ποιά ζητήματα αξιολογεί (ή αξιολογούν) ως τόσο σημαντικά ώστε να ζητήσουν από το Κοινοβούλιο να πάρει θέση πάνω σ' αυτά.

Η πρόταση ψηφίσματος διατυπώνεται με τη μορφή του εξής συλλογισμού: επειδή συμβαίνουν τα α,β,γ, το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο καλεί την Επιτροπή των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων, ή το Συμβούλιο Υπουργών ή της κυβέρνησης των κρατών μελών ή την κυβέρνηση μιας ξένης χώρας ή έναν διεθνή οργανισμό να πράξει (ή να αποφύγει) τα χ,ψ,ω. Με την ίδια μορφή διατυπώνονται και τα ψηφίσματα του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου, οι αποφάσεις, δηλαδή, με τις οποίες το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο διατυπώνει τη γνώμη του πάνω σε όποιο ζήτημα έκρινε ότι είναι αναγκαίο να πάρει θέση.

Παρά το ότι το άρθρο 47 παρ. 1 των Κανονισμών του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου ορίζει ότι προτάσεις ψηφίσματος υποβάλλονται «επί θεμάτων που εμπíπτουν στο πλαίσιο των δραστηριοτήτων των Κοινοτήτων», στην πράξη δεν υπάρχουν όρια στο περιεχόμενο των προτάσεων ψηφίσματος. Και είναι ζήτημα αν υπάρχουν τομείς ανθρώπινης δραστηριότητας, ατομικής ή συλλογικής, πολιτικής, οικονομικής, πολιτιστικής ή άλλης, θέματα που ανακύπτουν στην Ευρωπαϊκή Κοινότητα, σε κάποιο κράτος μέλος της ή σε οποιοδήποτε άλλο μέρος της υφη-

λίου, για τους οποίους να μην έχει υποβληθεί και κάποια πρόταση ψηφίσματος.

Κατά κανόνα μια πρόταση ψηφίσματος οδηγείται με τη μορφή που υποβλήθηκε για συζήτηση στην Ολομέλεια του Κοινοβουλίου.* Πρώτα παραπέμπεται στην αρμοδιότερη από τις 17 καθ' ύλην συγκροτημένες επιμέρους επιτροπές του Κοινοβουλίου, η οποία αποφασίζει αν θα της δοθεί συνέχεια ή όχι. Η ευνοϊκότερη πιθανή συνέχεια μιας πρότασης είναι να δώσει αφορμή σε μια από τις επιτροπές του Κοινοβουλίου να εκπονήσει μια δική της πρόταση – στο ίδιο ή σε παρεμφερές θέμα – την οποία και κάποιος εισηγητής, που ορίζει η επιτροπή, υποβάλλει. (μαζί με μια εισηγητική έκθεση) εκ μέρους της προς την Ολομέλεια του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου. Οι περισσότερες προτάσεις ψηφίσματος των ευρωβουλευτών, πάντως, είτε δεν βρίσκουν καμία συνέχεια είτε αποστέλλονται στον εισηγητή, είναι σχετικά παρεμφερούς θέματος, ώστε να τις λάβει υπόψη.

Με άλλες λέξεις, όταν ένας ευρωβουλευτής υποβάλλει μια πρόταση ψηφίσματος γνωρίζει ότι η πρότασή του, όπως υποβλήθηκε, δεν έχει καμία πιθανότητα να συζητηθεί από την ολομέλεια του Κοινοβουλίου, ενδεχομένως όμως έχει μερικές – πολύ μικρές – πιθανότητες να προκαλέσει συζήτηση σχετικά με το θέμα για το οποίο υποβλήθηκε, ιδιώς εάν έχουν υποβληθεί και άλλες συναφείς προτάσεις ψηφίσματος.

Και όμως παρά το αμφίδολης λαμπρότητας στάδιο δόξης των προτάσεων ψηφίσματος, οι ευρωβουλευτές δεν δείχνουν σημαία κόπωσης. Υποβάλλουν συνεχώς προτάσεις, επανέρχονται σε παλιά θέματα, εγείρουν νέα. Ήδη αυτός καθεαυτός ο μεγάλος αριθμός προτάσεων ψηφίσματος που υποβάλλονται δείχνει ότι ένα τμήμα τουλάχιστον, της πολιτικής αξίας των προτάσεων ψηφίσματος είναι ανεξάρτητο από την τύχη που τους επιφυλάσσουν η πολύπλοκη διαδικασία του Κανονισμού ή οι πολυσχιδείς διάδρομοι περί τις αίθουσες των συνεδριάσεων του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου. Από την 1.1.1982 μέχρι και τις 18.8.1984 υποβλήθηκαν συνολικά 315 προτάσεις ψηφισμάτων, δηλαδή κατά μέσο όρο περίπου 3,75 προτάσεις την ημέρα!

Ακόμη περισσότερο: μια απλή ανάγνωση των τίτλων αυτών των 315 προτάσεων ψηφίσματος κάνει ορατό δια γυμνού οφθαλμού ότι πολλές, αν όχι οι περισσότερες, προτάσεις ψηφισμάτων απευθύνονται κατά κύριο λόγο στην κοινή γνώμη, δηλαδή στους εκλογείς των ευρωβουλευτών και λιγότερο σε αυτό καθεαυτό το Σώμα του Κοινοβουλίου.

Μια απόδειξη των παραπάνω αποτελεί η υποβολή, από ευρωβουλευτές διαφορετικών κομμάτων, προτάσεων ψηφίσματος στο ίδιο θέμα και με το ίδιο περιεχόμενο. Έτσι, π.χ., ο εκπρόσωπος του ΚΚΕ Εσωτερικού Λ. Κύρκος, υπέβαλε με το έγγραφο 1-0565/82 πρόταση ψηφίσματος με την οποία ζητά την επιστροφή των ελγινείων μαρμάρων στο φυσικό πολιτιστικό τους περιβάλλον. Το ίδιο αίτημα υπέβαλαν, λίγο αργότερα, με την πρόταση ψηφίσματος με αριθμό 1-0638/82 εννέα ευρωβουλευτές του ΠΑΣΟΚ (μαζί με άλλους ξένους συναδέλφους τους

από τη σοσιαλιστική ομάδα). Ακολούθησε το έγγραφο 1-0736/82 με το οποίο οι τρεις ευρωβουλευτές του ΚΚΕ υπέβαλλαν πρόταση ψηφίσματος με το ίδιο ακριβώς αίτημα. Δεν χρειάζεται να είναι ιδιαίτερα προσεκτικός ένας παρατηρητής για να διακρίνει: δίπλα στη μέριμνα των προτεινόντων να επιστραφούν στην Ελλάδα τα μάρμαρα της μετώπης του Παρθενώνα και τη μέριμνα να φανεί στην ελληνική κοινή γνώμη ότι οι πρωτοβουλίες κάθε κόμματος που υπέβαλλε ξεχωριστά την ίδια πρόταση, δεν υπολείπονται έναντι των λοιπών Ελλήνων συναδέλφων τους σε αξιολόγηση και καταποσίωση, αλλιώς: σε αποτελεσματικότητα, ως προς την υπεράσπιση των εθνικών συμφερόντων.

Τέτοια παραδείγματα δεν σπανίζουν ιδιαίτερα ούτε μεταξύ των Ελλήνων ευρωβουλευτών, ούτε μεταξύ των ξένων συναδέλφων τους.

Τα στοιχεία και οι λίγες παρατηρήσεις που έπονται, αφορούν τον αριθμό προτάσεων ψηφίσματος που υπέβαλαν οι έλληνες ευρωβουλευτές. Αποσκοπεί -και περιορίζεται- στο να δώσει μια εικόνα της έκτασης που έλαβε η εκδηλωνόμενη με προτάσεις ψηφίσματος πρωτοβουλία (α) των ελλήνων ευρωβουλευτών και (β) των ελληνικών πολιτικών κομμάτων μέσα στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο.

Το περιεχόμενο των προτάσεων δεν αποτελεί αντικείμενο έρευνας. Μια πρώτη έρευνα γίνεται, αντίθετα, στα θέματα των προτάσεων ψηφίσματος, όπως αυτά υποδηλώνονται στους τίτλους τους. Αποσκοπεί στο να δώσει μια πρώτη και γενική εικόνα των ζητημάτων τα οποία οι εκπρόσωποι των ελληνικών κομμάτων θεώρησαν επαρκώς σημαντικά ώστε να ζητήσουν από το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο να τα συζητήσει και να αποφασίσει πάνω σ' αυτά.

Οι αριθμοί που παρατίθενται προέκυψαν από έρευνα στα ηλεκτρονικά αρχεία των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων, έρευνα η οποία έγινε εφικτή χάρη στη φιλική συνεργασία των αρμοδίων υπαλλήλων της Γενικής Διεύθυνσης Έρευνας και Τεκμηρίωσης, και ειδικότερα της βιβλιοθήκης του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου στις Βρυξέλες.

Ακολουθούν τρεις πίνακες.

Στον πρώτο δίνονται οι αριθμοί των προτάσεων ψηφίσματος που υπέβαλε κάθε ένας από εκείνους που έγιναν ευρωβουλευτές μετά τις εκλογές της 18ης Οκτωβρίου 1981.

Στον δεύτερο οι προτάσεις ψηφίσματος που υπέβαλαν οι ευρωβουλευτές κάθε κόμματος, έτσι ώστε να γίνεται ορατή η έκταση της πρωτοβουλίας που εκδήλωσε μέσω προτάσεων ψηφίσματος κάθε κόμμα.

Στον τρίτο πίνακα εμφανίζονται ορισμένα γενικά συγκριτικά στοιχεία ανάμεσα στη δραστηριότητα σε ότι αφορά την υποβολή προτάσεων ψηφίσματος, των ελλήνων ευρωβουλευτών και των ξένων συναδέλφων τους.

Τα στοιχεία αναφέρονται στην περίοδο από την 1η Ιανουαρίου 1982 μέχρι και τις 18 Απριλίου 1984. Έτσι δεν καταμετρούνται οι προτάσεις ψηφίσματος που υποβλήθηκαν από τους έλληνες ευρωβουλευτές πριν από τις εκλογές της 18ης Οκτωβρίου 1981 και οι αριθμοί δίνουν περίπου την πλήρη εικόνα της σχετικής δραστηριότητας των άμεσα εκλεγμένων εκπροσώπων του ελληνικού λαού στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο. Η ίδια χρονική περίοδος χρησιμοποιείται και για τη σύγκριση με την

αντίστοιχη δραστηριότητα των ξένων ευρωβουλευτών.

ΠΙΝΑΚΑΣ 1

ΟΝΟΜΑ	ΚΟΜΜΑ	Προτάσεις ψηφίσματος από 1.1.82 μέχρι και 18.4.1984*
1. ΑΔΑΜΟΥ Δημ.	ΚΚΕ	44 (49)
2. ΑΛΑΒΑΝΟΣ Αλ.	ΚΚΕ	38 (43)
3. ΑΛΕΞΙΑΔΗΣ Γ. (από 9.9.82) (β)	Κομ. Προοδ.	3 (3)
4. ΒΓΕΝΟΠΟΥΛΟΣ	ΠΑΣΟΚ	18 (22)
5. ΓΕΡΟΚΩΣΤΟΠΟΥΛΟΣ Αχ.	Ν. Δημ.	64 (66)
6. ΓΕΩΡΓΙΑΔΗΣ Απ.** (μέχρι 8.7.82 - βλ. β)	ΠΑΣΟΚ	2 (12)
7. ΓΟΝΤΙΚΑΣ Κ.**	Ν. Δημ.	32 (39)
8. ΕΥΦΡΑΙΜΙΔΗΣ Β.	ΚΚΕ	57 (64)
9. ΖΙΑΓΚΑΣ Γιαν. (από 8.7.82) (α)	ΠΑΣΟΚ	17 (17)
10. ΚΑΖΑΖΗΣ Φιλώτας	Ν. Δημ.	24 (27)
11. ΚΑΛΛΙΑΣ Κων.	Ν. Δημ.	30 (33)
12. ΚΑΛΟΓΙΑΝΝΗΣ Κ.	Ν. Δημ.	29 (32)
13. ΚΥΡΚΟΣ Λεων.	ΚΚΕ Εσ.	97 (109)
14. ΛΑΓΑΚΟΣ Λεων.	ΠΑΣΟΚ	27 (33)
15. ΜΑΡΚΟΠΟΥΛΟΣ Χρ.	ΠΑΣΟΚ	14 (20)
16. ΜΠΟΥΡΝΙΑΣ Κων.	Ν. Δημ.	25 (35)
17. ΝΙΚΟΛΑΟΥ Πόπη	ΠΑΚΟΚ	19 (23)
18. ΝΙΚΟΛΑΟΥ Κων.**	ΠΑΣΟΚ	28 (42)
19. ΟΥΖΟΥΝΙΔΗΣ Αρ., (από 3.6.83)	ΠΑΣΟΚ	5 (5)
20. ΠΑΝΤΑΖΗ Τιτίνα	ΠΑΣΟΚ	19 (24)
21. ΠΑΠΑΓΕΩΡΓΙΟΥ Γ. (β) (μέχρι 9.9.82 - βλ. α)	Κομ. Προοδ.	1 (1)
22. ΠΑΠΑΕΥΣΤΡΑΤΙΟΥ Ευσερ.**	Ν. Δημ.	39 (51)
23. ΠΑΠΑΝΤΩΝΙΟΥ Γιαν.	ΠΑΣΟΚ	18 (22)
24. ΠΕΣΜΑΖΟΓΛΟΥ Γιάγκος**	ΚΟΔΗΣΟ-ΚΑΕ	21 (36)
25. ΠΛΑΣΚΟΒΙΤΗΣ Σπ.**	ΠΑΣΟΚ	29 (43)
26. ΠΟΝΗΡΙΔΗΣ (μέχρι 3.6.83) (γ)	ΠΑΣΟΚ	6 (7)
27. ΠΡΩΤΟΠΑΠΑΔΑΚΗΣ	Ν. Δημ.	33 (38)
*** ΣΥΝΟΛΟ ΠΡΟΤΑΣΕΩΝ ΨΗΦΙΣΜΑΤΟΣ ΠΟΥ ΥΠΕΒΑΛΑΝ ΟΙ ΕΛΛΗΝΕΣ ΕΥΡΩΒΟΥΛΕΥΤΕΣ		375 (436)

Σημειώσεις Πίνακα 1

* Η στήλη εκτός παρενθέσεως περιέχει τις προτάσεις ψηφίσματος που υποβλήθηκαν από την 1.1.1981. Μόνο έξι όμως από τους βουλευτές που εκλέχτηκαν στις 28 Οκτωβρίου 1981 είχαν ορισθεί ευρωβουλευτές από την ελληνική Βουλή και συμμετείχαν στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο από την 1.1.1981.

** Ευρωβουλευτής από την 1 Ιανουαρίου 1981.

*** Ο αριθμός δίνει το σύνολο των προτάσεων ψηφίσματος που υπέβαλλαν, μόνοι ή από κοινού με άλλους συναδέλφους τους, όσοι Έλληνες ευρωβουλευτές εκλέχτηκαν στις εκλογές της 18ης Οκτωβρίου 1981. Ευνόητο είναι ότι προτάσεις ψηφίσματος τις οποίες προσυπέγραψαν περισσότεροι Έλληνες ευρωβουλευτές προσμετρώνται στο τελικό άθροισμα μόνο μία φορά. Έτσι, π.χ. την πρόταση ψηφίσματος με αρ. εγγράφου 1-1273/83 σχετικά με τη λειψασία των αρχαιολογικών θησαυρών της Κύπρου συνυπέβαλαν 22 Έλληνες ευρωβουλευτές, μετά από πρωτοβουλία του Κ. Καλογιάννη. Η πρόταση αυτή καταχωρείται σε κάθε έναν από τους ευ-

ΠΙΝΑΚΑΣ 2

(α) Προτάσεις ψηφισμάτων που υπέβαλαν μόνοι ή μαζί με άλλους ευρωβουλευτές:

1) οι ευρωβουλευτές του ΠΑΣΟΚ	96
2) οι ευρωβουλευτές της «Ν. Δημοκρ.»	159
3) οι ευρωβουλευτές του ΚΚΕ	75
4) ο ευρωβουλευτής του ΚΚΕ Εσ.	97
5) ο ευρωβουλευτής του ΚΟΔΗΣΟ-ΚΑΕ	21
6) ο ευρωβουλευτής του κόμ. Προοδ.	4

(β) Μέσος όρος προτάσεων ψηφίσματος που υπέβαλε μόνος ή μαζί με ευρωβουλευτές άλλων κομμάτων (της ίδιας ή άλλης πολιτικής ομάδας του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου) κάθε ευρωβουλευτής:

1) του ΠΑΣΟΚ	96:10	09,6
2) της «Ν. Δημοκρατίας»	159:8	19,9
3) του ΚΚΕ	75:3	25,0
4) του ΚΚΕ εσωτερ.	97:1	97,0
5) του ΚΟΔΗΣΟ-ΚΑΕ	21:1	21,0
6) Του «Κόμματος των Προοδευτικών»	4:1	04,0

Βρίσκεται όμως εν τω πολλώ το ευ ή μήπως είναι έντονος ο πειρασμός να εμφανιστεί σαν το ευ το πολύ;

Η απάντηση εξαρτάται από την οπτική γωνία υπό την οποία βλέπει κανείς τα πράγματα. Θα μπορούσε να θεωρηθεί ότι η επιτυχία βρίσκεται, π.χ. όχι στον αριθμό των προτάσεων ψηφίσματος γενικά αλλά στον αριθμό των προτάσεων ψηφίσματος που έφεραν κάποιο συγκεκριμένο αποτέλεσμα. Ή, ακόμη, ότι πήγε καλά όποιος κατάφερε να προωθήσει, με τις προτάσεις του, εκείνα που έθεσε ως στόχους της παρουσίας του μέσα στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο.

Ή μήπως το «ευ» των προτάσεων εξαρτάται από το περιεχόμενο τους;

Η έρευνα των θεμάτων που περιέχονται στις προτάσεις ψηφίσματος αρχίζει και σταματά στον τίτλο τους. Δεν υπεισέρχεται στο περιεχόμενό τους. Και αν ένας ή δύο τίτλοι συχνά δεν

ρωβουλευτές που την υπέγραψαν. Επειδή όμως πρόκειται για μια μόνο πρόταση με 22 υπογραφές και όχι για 22 διαφορετικές προτάσεις, είναι φυσικό να προσμετράται στο τελικό άθροισμα μόνο μία φορά.

α) Αντικατέστησε τον κ. Γ. Παπαγεωργίου, που πέθανε στις 9.9.82

β) Στις 8.7.82 αντικαταστάθηκε από τον κ. Γιάννη Ζιάγκα

γ) Στις 3.6.83 αντικατέστησε τον κ. Πονηροίδη

Σημειώσεις του Πίνακα 2

Οι αριθμοί αντιστοιχούν σε προτάσεις ψηφίσματος που υποβλήθηκαν από 1 Ιανουαρίου 1982 μέχρι και 18 Απριλίου 1984.

Όσες προτάσεις ψηφίσματος συνυπογράφηκαν από περισσότερους βουλευτές ενός κόμματος προσμετρώνται μόνο μία φορά στο τελικό άθροισμα των προτάσεων ψηφίσματος που υπέβαλαν οι βουλευτές του κόμματος αυτού.

Όσες προτάσεις ψηφίσματος συνυπογράφηκαν από βουλευτές οι οποίοι ανήκουν σε περισσότερα κόμματα προσμετρώνται ανά μία φορά

ΠΙΝΑΚΑΣ 3

Προτάσεις ψηφίσματος που υπέβαλαν συνολικά τα 434 μέλη του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου κατά τα έτη:

1982	:	1384
1983	:	1583
1984	:	191
ΣΥΝΟΛΟ	:	3158

Προτάσεις ψηφίσματος που υπέβαλαν συνολικά οι 24 έλληνες ευρωβουλευτές κατά τα έτη 1982-1983-1984*
1982-1983-1984:375

Μέσος όρος προτάσεων ψηφίσματος που υπέβαλε κατά τα έτη 1982-1983-1984

(α) κάθε ευρωβουλευτής:	3158:434	07,28
(β) κάθε έλληνας ευρωβουλευτής:	375:24	15,62

Προτάσεις ψηφίσματος που συζήτησε το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο κατά τα έτη:

1982	:	734
1983	:	883
1984	:	72
ΣΥΝΟΛΟ	:	1.689

* Μέχρι και 20 Μαΐου 1984

στο τελικό άθροισμα των προτάσεων ψηφίσματος που υπέβαλαν οι βουλευτές των κομμάτων αυτών.

Έτσι, π.χ., η πρόταση ψηφίσματος με αριθμό εγγράφου 1-0730/83 σχετικά με την απελευθέρωση του Jermark Lukjanow που υπέβαλαν (από κοινού με ξένους συναδέλφους τους) δύο ευρωβουλευτές της «Νέας Δημοκρατίας» προσμετράται ως μία πρόταση ψηφίσματος που υπέβαλαν ευρωβουλευτές της «Νέας Δημοκρατίας».

Αντίστοιχα, η πρόταση ψηφίσματος με αριθμό εγγράφου 1-1273/83 που υπογράφεται από 8 ευρωβουλευτές της «Νέας Δημοκρατίας», 8 του ΠΑΣΟΚ, 3 του ΚΚΕ, 1 του ΚΚΕ εσωτερ., 1 του ΚΟΔΗΣΟ-ΚΑΕ, και 1 του «Κόμματος των Προοδευτικών» προσμετράται ως πρόταση ψηφίσματος των ευρωβουλευτών και της «Νέας Δημοκρατίας» και του ΠΑΣΟΚ, και του ΚΚΕ και του ΚΚΕ εσωτ. και του ΚΟΔΗΣΟ-ΚΑΕ και του «Κόμματος των Προοδευτικών».

Όπως προκύπτει από τον δεύτερο πίνακα, την εντονότερη δραστηριότητα, που αφορά την υποβολή προτάσεων ψηφίσματος, την επέδειξε η «Νέα Δημοκρατία» ακολουθούμενη, κατά σειρά, από το ΚΚΕ Εσωτερικού, το ΠΑΣΟΚ, το ΚΚΕ, το ΚΟΔΗΣΟ-ΚΑΕ και τέλος το «Κόμμα των Προοδευτικών». Αντίθετα, την εντονότερη δραστηριότητα σε σχέση με τη δύναμή του σε έδρες ανέπτυξε το ΚΚΕ εσωτερικού, με περίπου έξι (!) φορές περισσότερες προτάσεις ψηφίσματος από τον μέσο όρο των προτάσεων που υπέβαλαν οι έλληνες ευρωβουλευτές και περίπου 13 φορές περισσότερες από τον μέσο όρο των προτάσεων που υπέβαλαν όλοι οι ευρωβουλευτές. Πολύ πίσω από το ΚΚΕ εσωτερικού ακολουθούν το ΚΚΕ, η Νέα Δημοκρατία, το ΚΟΔΗΣΟ-ΚΑΕ, το ΠΑΣΟΚ και τέλος το «Κόμμα των Προοδευτικών».

Αξίζει ακόμα να σημειωθεί ότι, σύμφωνα πάντοτε με τα στατιστικά στοιχεία που παρατέθηκαν παραπάνω, οι έλληνες ευρωβουλευτές, αν μη τι άλλο, υπήρξαν ιδιαίτερα δραστήριοι όσον αφορά την υποβολή προτάσεων ψηφίσματος. Κάθε έλληνας ευρωβουλευτής υπέβαλε κατά μέσο όρο υπερδιπλάσιες προτάσεις από τον μέσο όρο των προτάσεων που υπέβαλε το σύνολο των ευρωβουλευτών, μέσο όρο τον οποίο - με εξαίρεση το «Κόμμα των Προοδευτικών» - ξεπέρασαν με τη δραστηριότητα των βουλευτών τους και όλα τα ελληνικά κόμματα που εκπροσωπήθηκαν στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο.

λένε τίποτα, 375 τίτλοι, με τις υπογραφές βουλευτών από 6 κόμματα, σχεδόν σ' όλους τους νοητούς συνδυασμούς, λένε πολλά.

Οι παρατηρήσεις που ακολουθούν αποσκοπούν στο να δώσουν μια εικόνα μερικών από όσα μπορεί κανείς να μελετήσει από τους τίτλους και πριν αγγίξει το περιεχόμενο των προτάσεων ψηφίσματος.

Η εικόνα αρχίζει με τις προτάσεις ψηφίσματος που υπέβαλαν από κοινού οι εκπρόσωποι όλων ή σχεδόν όλων των ελληνικών πολιτικών δυνάμεων που εκπροσωπούνται στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο. Υπήρξαν ελάχιστες.

Εκπρόσωποι και των έξι ελληνικών κομμάτων στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο υπέγραψαν *μόνον* δύο προτάσεις ψηφίσματος: Η πρόταση με αρ. 1-1273/83, σχετικά με τη λεηλασία των αρχαιολογικών θησαυρών της Κύπρου και η πρόταση με αριθμό 1-0513/82 σχετικά με την παροχή επείγουσας οικονομικής ενίσχυσης στην Ελλάδα για την επισκευή του Ισθμού της Κορίνθου. Και τις δύο προτάσεις υπέβαλαν *μόνον* έλληνες ευρωβουλευτές.

Μια πρόταση ψηφίσματος, για την ίδρυση στα Ανώγεια της Κρήτης ενός κέντρου φιλίας των λαών και την ανάπτυξη των μελετών ενάντια στο ναζισμό (έγγραφο 1-0273/82), συνυπέβαλαν μαζί με ξένους συναδέλφους τους εκπρόσωπους όλων των ελληνικών κομμάτων, εκτός από το ακροδεξιό και φιλοχουντικό «κόμμα των προοδευτικών». Μια πρόταση, πάλι από κοινού με ξένους συναδέλφους τους, σχετικά με την Τέταρτη Ευρωπαϊκή Συνδιάσκεψη των Μεταναστών (έγγραφο 1-0907/82) υπέγραψαν εκπρόσωποι όλων εκτός από τη Νέα Δημοκρατία. Τέλος, μια πρόταση, σχετικά με τη συμφωνία σύνδεσης ΕΟΚ-Κύπρου (έγγραφο 1-1287/82) οι ευρωβουλευτές όλων των ελληνικών κομμάτων, με εξαίρεση τους εκπροσώπους του ΚΚΕ και του «Κόμματος των Προοδευτικών». Τις υπόλοιπες 370, από ένα σύνολο 375 προτάσεων ψηφίσματος (βλ. παραπάνω τον πίνακα 1), τις συνυπέγραψαν ευρωβουλευτές, κατα κανόνα ενός, δύο, ή και, σποραδικά, τριών κομμάτων.

ΠΑΣΟΚ:

Τα θέματα των 96 προτάσεων ψηφίσματος που υπέγραψαν, μόνοι ή μαζί με άλλους συναδέλφους τους οι ευρωβουλευτές του ΠΑΣΟΚ δεν επιτρέπουν να διαφανούν κάποιες συγκροτημένες κατευθύνσεις για το τι ειδικότερα επεζήτησε το ΠΑΣΟΚ προτείνοντας ψηφίσματα στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο.

Οι περισσότερες από τις προτάσεις ψηφίσματος που υπέβαλαν οι ευρωβουλευτές του ΠΑΣΟΚ συνιστούν κοινές πρωτοβουλίες που πάρθηκαν μαζί με άλλους, έλληνες ή ξένους ευρωβουλευτές, περιέχουν σκόρπια αιτήματα, που αναφέρονται είτε στη διεθνή κατάσταση (Μέση Ανατολή, Νικαράγουα, συνεχιζόμενη καταπίεση του χιλιανού λαού από τον δικτάτορα Πινοσέ), είτε σε γενικότερα ή ευρωπαϊκά κοινωνικά θέματα (όπως η κατάσταση των γυναικών ή η ένταξη στην ΕΟΚ της Πορτογαλίας και της Ισπανίας), είτε σε επιμέρους διεκδικήσεις που αφορούν την Ελλάδα. Τέτοιες είναι, π.χ., η επιστροφή των ελγινείων, η ειδική σύνδεση της Ηγουμενίτσας με το Βόλο και την Αλεξανδρούπολη, οι τιμές των αγροτικών προϊόντων, οι ελληνικοί σιδηρόδρομοι, η ίδρυση μουσείου στα Αμπελάκια, η οι-

κονομική αρωγή στην Ελλάδα για ζημιές που προκάλεσαν οι παγετοί, η ανάληψη κοινοτικής δράσης προκειμένου να αντιμετωπιστεί το πρόβλημα που δημιουργούν οι μέδουσες.

Κατά κανόνα οι διεκδικήσεις αυτές προβάλλονται αποσπασματικά χωρίς να εντάσσονται σε μια σαφή αντίληψη για τη θέση της Ελλάδας στις Ευρωπαϊκές Κοινότητες, τη φύση των αιτημάτων της κ.λ.π. Τουλάχιστον όχι με τη σαφήνεια που προκύπτει από τις προτάσεις της Νέας Δημοκρατίας, ιδίως όταν υποβάλλονται εκ μέρους του Ευρωπαϊκού Λαϊκού Κόμματος. Έτσι αποτελεί εξαίρεση η πρόταση 1-0729/83, που υπέβαλε η Πόπη Νικολάου και αναφέρεται στην «ανησυχχητική αύξηση» του ελλείμματος του εμπορικού ισοζυγίου της Ελλάδας ως προς τις υπόλοιπες χώρες της Κοινότητας.

Το μόνο, ίσως, σταθερά επανερχόμενο στοιχείο υπήρξε η έντονη καταδίκη του τουρκικού στρατιωτικού καθεστώτος: με το ζήτημα αυτό οι ευρωβουλευτές του ΠΑΣΟΚ, από κοινού με άλλους συναδέλφους τους, ασχολήθηκαν έξι φορές.

28 από τις 96 προτάσεις που φέρουν υπογραφές ευρωβουλευτών του ΠΑΣΟΚ υποβλήθηκαν εκ μέρους της Σοσιαλιστικής Ομάδας του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου. Η αντιμετώπιση ορισμένων μεζόνων οικονομικών και πολιτικών προβλημάτων, που αφορούν την Κοινότητα και αποσκοπούν στην πρόοδό της, η ειρήνη και οι διαπραγματεύσεις Ανατολής-Δύσης, η κατάσταση σε διάφορες χώρες (όχι όμως σε χώρες της Ανατολικής Ευρώπης) αποτελούν τα βασικά θέματα των προτάσεων αυτών. Δύο φορές η σοσιαλιστική ομάδα, με τη σύμπραξη των ευρωβουλευτών του ΠΑΣΟΚ αναφέρθηκε στην Τουρκία: στους πολιτικούς της κρατούμενους (έγγραφο 1-0160/84) και στη Συμφωνία Σύνδεσής της με την ΕΟΚ (έγγραφο 1-0831/83). Άλλες δύο στην Κύπρο: ζητώντας την καταδίκη του ψευδοκράτους του Ντενκτάς (έγγρ. 1-1069/83) και γειείροντας θέμα Συμφωνίας Σύνδεσης Κύπρου -ΕΟΚ (έγγρ. 1-1287/82).

ΝΕΑ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ

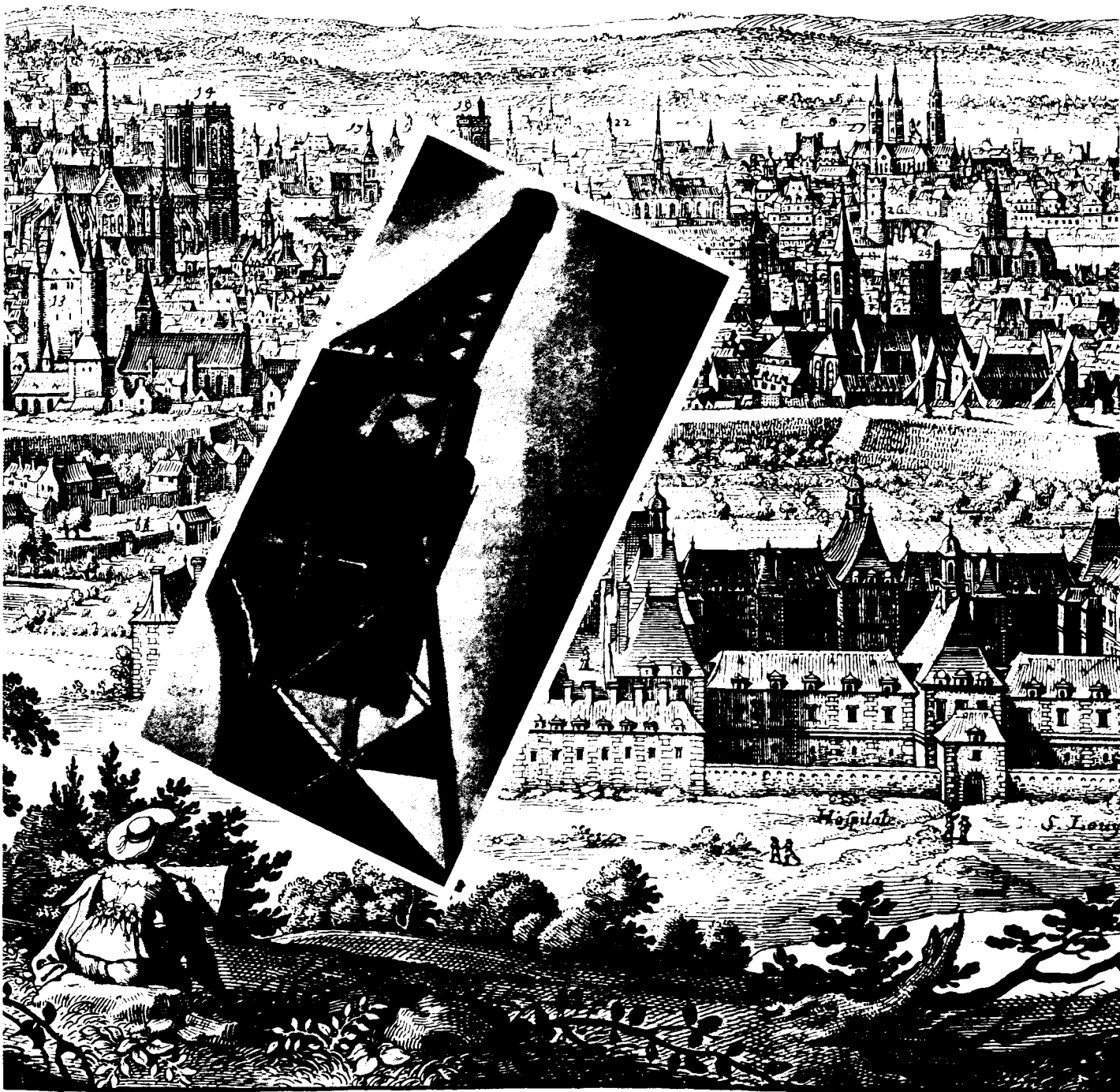
Η θεματολογία των προτάσεων ψηφίσματος που υπέβαλαν οι ευρωβουλευτές της Νέας Δημοκρατίας επηρεάστηκε έντονα από την πρακτική και τις πρωτοβουλίες του «Ευρωπαϊκού Λαϊκού Κόμματος» (Ε.Λ.Κ.), στο οποίο η Νέα Δημοκρατία προσχώρησε από την 1η Ιανουαρίου 1982. Πρόκειται για τη συνεκτικότερη πολιτική ομάδα του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου, η οποία συγκεντρώνει στους κόλπους της τους εκπροσώπους των χριστιανοδημοκρατικών κομμάτων.

89 από τις 159 προτάσεις ψηφίσματος που υπέγραψαν κατά την ερευνημένη περίοδο βουλευτές της Νέας Δημοκρατίας, υποβλήθηκαν όχι μόνον από βουλευτές της Νέας Δημοκρατίας, αλλά και εκ μέρους του Ε.Λ.Κ.

Το Ε.Λ.Κ. εμφανίζεται στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο σαν η μεγάλη φιλελεύθερη παράταξη, φύλακας των αρχών της δημοκρατίας, των ιδεωδών της Ευρώπης και της αξίας των ανθρωπίνων δικαιωμάτων. Η εικόνα αυτή αποτυπώνεται και στα θέματα των 81 προτάσεων ψηφίσματος εκ μέρους του Ε.Λ.Κ. και προσώπους της Ν.Δ. που συνυπέβαλαν.

Γύρω στις 15 από τις παραπάνω προτάσεις ζητούν από την Κοινότητα να αναλάβει δραστηριότητες που προάγουν αυτά που οι χριστιανοδημοκράτες θεωρούν σαν εδραίωση ενός «ευ-

P A R I S

ρωπαϊκού ιδεώδους». Μια χαρακτηριστική τέτοια πρόταση περιέχεται, π.χ., στο έγγραφο 1-0362/82 (και στο συναφές 1-0454/82) και αφορά το ζήτημα του ευρωπαϊκού διαβατηρίου. Το ίδιο χαρακτηριστική είναι η πρόταση 1-0170/82 που αναφέρεται στην υλοποίηση των σχετικών με τα «θεσμικά όργανα» της Κοινοότητας αντιφάσεων της Πολιτικής Επιτροπής (και της Ολομέλειας) του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου.

Η μέριμνα του Ευρωπαϊκού Λαϊκού Κόμματος (και μέσω αυτού της Νέας Δημοκρατίας) να ανθεί στον κόσμο η δημοκρατία, εκφράζεται και σε προτάσεις ψηφίσματος με τις οποίες αναφέρεται στην πολιτική κατάσταση σε χώρες όπου δεινοπαθεί ό,τι το Ε.Λ.Κ. εκλαμβάνει ως δημοκρατία.

Τα θέματα όμως των προτάσεων επιλέγονται κατά τέτοιο τρόπο, ώστε συχνά κανείς αναρωτιέται που αρχίζει η πραγματική έγνοια για τις δημοκρατικές ελευθερίες κ.λ. του σταματά η υλοκροσία. Έτσι, π.χ. η πρόταση 1-0698/83 έχει τον γενικό και αόριστο τίτλο: «Σχετικά με την κατάσταση στη Χιλή», ενώ η πρόταση 1-0487/83 (όπως και η παραπλήσια 1-1408/83) έχει τον πολύ συγκεκριμένο τίτλο «Δια την επαναφορά της συνδικαλιστικής ελευθερίας στη Γερμανική Λαϊκή Δημοκρατία». Η πρόταση 1-0874/82 αναφέρεται στα «γεγονότα» στην Ουρουγουάη, η πρόταση 1-1282/82 όμως αναφέρεται στα μέτρα που έλαβε η Σοσιαλιστική Δημοκρατία της Ρουμανίας όσον αφορά την ελεύθερη κυκλοφορία των πολιτών της. Εννέα προτάσεις αναφέρονται έμμεσα ή άμεσα στη Σοβιετική Ένωση, ενώ καμία σ' αυτό καθεαυτό το καθεστώς της Τουρκίας.* Υπάρχει πρόταση για τη Νικαράγουα, δεν υπάρχει για το Σαλβαδόρ.

Κοντολογίς, η περί δημοκρατίας και ανθρωπίνων δικαιωμάτων αντίληψη, όπως προκύπτει από τις προτάσεις ψηφίσματος, τις οποίες εκ μέρους του ΕΛΚ συνυπέβαλαν και ευρωβουλευτές της Νέας Δημοκρατίας, ουδέποτε έρχεται σε αντίθεση με τους τακτικούς και στρατηγικούς στόχους του ατλαντικού κόσμου (και πρώτ' απ' όλα των μεγάλων Ηνωμένων Πολιτειών).

Υπάρχει όμως μια ιδιαίτερη, *ελληνική πτυχή*. Η Νέα Δημοκρατία στάθηκε ανίκανη να πείσει την πολιτική ομάδα στην οποία ανήκει να υποβάλει προτάσεις που αφορούν εθνικά ελληνικά συμφέροντα. Το Ευρωπαϊκό Λαϊκό Κόμμα θεώρησε – με τη συνυπογραφή βουλευτών της Νέας Δημοκρατίας – την ανακήρυξη «κράτους» στα κατεχόμενα από τουρκικά στρατεύματα εδάφη της Κυπριακής Δημοκρατίας, θέμα αρκετά ασήμαντο και έτσι όχι άξιο κάποιας πρωτοβουλίας εκ μέρους του. Τρεις φορές σημαντικότερη θεώρησε, π.χ., την απελευθέρωση του Αντρέι Ζαχάροφ, γι' αυτό και της αφιέρωσε τρεις προτάσεις ψηφίσματος. Για την τύχη περίπου 1700 αγνοουμένων Ελλήνων και Κυπρίων, κρατουμένων από τις τουρκικές αρχές και τα τουρκικά στρατεύματα κατοχής του βόρειου τμήματος της Κύπρου, το ΕΛΚ δεν βρήκε να προτείνει τίποτε. Βρήκε όμως να προτείνει κάτι για την απελευθέρωση του Γερμάν Λουγκιάνοφ. Η στάση αυτή επιβάλλει σε οποιονδήποτε παρατηρητή να κα-

ταλήξει στο συμπέρασμα ότι εάν π.χ., ο Αντρέι Ζαχάροφ ή ο Γιερμάν Λουγκιάνοφ ήταν θύματα της τουρκικής κατοχής στην Κύπρο, ή θύματα του Εβρέν στην Τουρκία, δεν θα είχαν υπάρξει αντικείμενα στοργής και φροντίδας του ΕΛΚ.

Οι ευρωβουλευτές της Νέας Δημοκρατίας προσπάθησαν να αποσεισουν τη δυσάρεστη αυτή κατάσταση υποβάλλοντας, μαζί με άλλους ξένους ευρωβουλευτές την πρόταση 1-1068/83, σχετικά με την ανακήρυξη τουρκοκυπριακού κράτους στην Κύπρο. Όχι όμως εξ ονόματος του ΕΛΚ στο οποίο ανήκουν. Το ΕΛΚ κινητοποίησε τη Νέα Δημοκρατία για τους δικούς του στόχους. Η Νέα Δημοκρατία δεν κατάφερε, αντ' αυτού, να αποσπάσει τίποτε το ουσιώδες υπέρ των ελληνικών, εθνικών στόχων.

Στις υπόλοιπες προτάσεις ψηφίσματος που υπέβαλαν, μόνοι ή με άλλους, οι ευρωβουλευτές της Νέας Δημοκρατίας, χωρίς να ανατρέψουν ή να αλλοιώσουν ουσιωδώς την εικόνα που δίνουν οι προτάσεις που υποβλήθηκαν εκ μέρους του ΕΛΚ είχαν την ευκαιρία να αναφερθούν σε ειδικότερα ζητήματα που αφορούν ελληνικές περιοχές ή προϊόντα, που ενδιαφέρουν ιδιαίτερα και την Ελλάδα όπως επίσης και σε διάφορα κοινωνικά ζητήματα.

Κ.Κ.Ε

Περισσότερα από 50, δηλαδή πάνω από τα δύο τρίτα του συνόλου των προτάσεων ψηφίσματος που υπέβαλε το ΚΚΕ (στη συντριπτική τους πλειοψηφία μαζί με βουλευτές άλλων κομμάτων) αναφέρονται σε διεθνή ζητήματα. Η Γρενάδα, η Νότια Αφρική, η Αργεντινή, η Μοζαμβίκη, ο Λίβανος, το Ιράν (αυτό μετά τις διώξεις του κόμματος Τουντέα από τον Χομείνι), η Νικαράγουα και, κατά κόρον, η Τουρκία έδωσαν πλούτο θεμάτων για προτάσεις ψηφίσματος που υπέβαλαν ή συνυπέβαλαν με άλλους ευρωβουλευτές του ΚΚΕ.

Κάποτε μάλιστα τα θέματα των προτάσεων ψηφίσματος που υιοθετεί το ΚΚΕ δείχνουν ότι το κόμμα αυτό έχει μια έντονη τάση να θεωρεί το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο μάλλον ένα βήμα διεθνούς προπαγάνδας.

Το ΚΚΕ αναφέρεται με πολύ μεγάλη συχνότητα στην Τουρκία, στο καθεστώς της, στους πολιτικούς της κρατουμένους κ.λπ. Οι ευρωβουλευτές του υπέβαλαν 10 σχετικές προτάσεις ψηφίσματος (4 από τις οποίες μαζί με άλλους συναδέλφους τους εκ μέρους της κομμουνιστικής ομάδας).

Το ενδιαφέρον αυτό (συνδυαζόμενο μάλιστα με τη στάση που υιοθετεί στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο για άλλα διεθνή ζητήματα) συχνά μοιάζει ύποπτα μονόπλευρο. Τι εγγυάται ότι η υποβολή μιας ακόμη πρότασης καταδίκης του τουρκικού καθεστώτος έχει ως υποκλειστικό στόχο την περισσότερη απομόνωσή του και όχι τη δημιουργία ενός «αντίβαρου» σε κάποια – ίσως αντίστοιχη ειλικρίνειας – πρόταση, π.χ. των χριστιανοδημοκρατών, για την καταδίκη της ΕΣΣΔ ή της Τσεχοσλοβακίας επειδή παραβιάζουν τα ανθρώπινα δικαιώματα; Μερικές φορές η σκοπιμότητα «Πολωνία εσείς; Τουρκία εμείς!» γίνεται περισσότερο από διάφανη.

Τα υπόλοιπα θέματα των προτάσεων ψηφίσματος που φέρουν την υπογραφή βουλευτών του ΚΚΕ δίνουν μια κάπως παραδόξη εικόνα. Μόνο 3-4 φορές αναφέρονται σε γενικότερα

* Άλλωστε αυτοί οι ευρωβουλευτές της Νέας Δημοκρατίας, έστω όχι εξ ονόματος του ΕΛΚ υπέβαλαν προτάσεις σχετικά με όσα πράττει το καθεστώς Εβρέν στην Τουρκία.

ζητήματα, κυρίως ελληνικού ενδιαφέροντος, όπως οι αγροτικές τιμές, τα φρούτα και τα λαχανικά, οι μετανάστες. Στα υπόλοιπα διαφαίνεται ένας έντονος φόβος μπροστά στις φυσικές καταστροφές και ιδίως του παγετού και μια μεγάλη έγνοια για την εξάλειψη των συνεπειών των πυρκαϊών. Τέσσερις φορές απασχολείται το ΚΚΕ με τις πυρκαϊκές δασών στην περιοχή της Αθήνας και αλλού ενώ άλλες πέντε φορές ζητά, όχι πάντα μόνο του, την αρωγή της ΕΟΚ για την αποκατάσταση ζημιών που προκλήθηκαν σε έλληνες καλλιεργητές από θεομηνίες.

Και μια ειδικότερη παρατήρηση: οι ευρωβουλευτές του ΚΚΕ φαίνεται να αποτόλμησαν σημαντικά βήματα προς την αναγνώριση της πραγματικότητας των δύο κομμουνιστικών κομμάτων στην Ελλάδα. 34 από τις 75 προτάσεις ψηφίσματος που υπέβαλαν συνολικά, τις υπέβαλαν μαζί με τον εκπρόσωπο του ΚΚΕ Εσωτερικού ενώ 16 από τις 23 προτάσεις που υπέβαλαν, μαζί με άλλους ευρωβουλευτές, εκ μέρους της Κομμουνιστικής Ομάδας, φέρνουν και την υπογραφή του εκπροσώπου του ΚΚΕ Εσωτερικού Λεωνίδα Κύρκου.

Κ.Κ.Ε. Εσωτερικού

Η ισορροπία που τηρείται στα θέματα των πολυάριθμων –97– προτάσεων ψηφίσματος που υπέβαλε μόνος ή με άλλους, ο εκπρόσωπος του ΚΚΕ Εσωτερικού Λεωνίδα Κύρκος προδίδει μια διστακτική ίσως, αλλά σαφή πολιτική κατεύθυνση. Για το ΚΚΕ Εσωτερικού το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο δεν είναι μόνο χώρος προβολής γενικότατων αντιλήψεων ή διεκδικήσεων αλλά και τόπος πρόσφορος για την αξιοποίηση δυνατοτήτων της Κοινότητας προκειμένου να υπάρξει μια βαθύτερη αντιμετώπιση προβλημάτων. Όχι μόνο διακηρύξεις (συμπράστασης ή καταδίκης) αλλά και σαφής υπογράμμιση, τόσο της ευρωπαϊκής διάστασης εθνικών προβλημάτων όσο και των εθνικών συνεπειών των ευρωπαϊκών επιλογών.

Έτσι, π.χ., με τις προτάσεις ψηφίσματος 1-0461/83 και 1-148/83, το ΚΚΕ Εσωτερικού αναφέρεται αντίστοιχα σε μια ευρωπαϊκή βιομηχανία φαρμάκων και σε μια κοινοτική πολιτική τηλεπικοινωνιών. Οι τίτλοι των προτάσεων υποδηλώνουν ότι δεν επιδιώκεται εμβλασματική ανακούφιση επιμέρους πλευρών των προβλημάτων που τίθενται.

Σε άλλες προτάσεις ψηφίσματος, το ΚΚΕ Εσωτερικού, αναφέρεται σε ζητήματα της ελληνικής αγροτικής οικονομίας. Δεν περιορίζεται όμως μόνο σε ένα θέμα τιμών, αλλά επεκτείνεται στο ευρύτερο και βαθύτερο πρόβλημα των διαρθρώσεων στην αγροτική παραγωγή, για το οποίο η Κοινότητα έχει και λόγο και συμφέρον να αναπτύξει αποτελεσματική δραστηριότητα. Κάτω από αυτή την οπτική γωνία το ΚΚΕ Εσωτερικού υπέβαλε, και μάλιστα χωρίς σύμπραξη άλλων, τέσσερις διαφορετικές προτάσεις ψηφίσματος (εγγρ. 1-0008/83, 1-0098/83, 1-0288/83).

Αντίστοιχη αντιμετώπιση υπάρχει π.χ. και για τα προβλήματα των μεταναστών, τα οποία θίγονται όχι μόνο στην ελληνική αλλά και στην κοινοτική τους διάσταση.

Ακόμα, σε συνεργασία ιδίως με ευρωβουλευτές του ιταλικού Κ.Κ., θίγονται ζητήματα που αναφέρονται συνολικά στην κοινοτική πολιτική. Τέτονος είναι π.χ. η πρόταση 1-0703/83, που υποβλήθηκε από κοινού με το ΙΚΚ και αναφέρεται στην εντολή που έδωσε η Διάσκεψη Κορυφής της Στουργάρδης, ή ακόμη, η

πρόταση 1-1047/82 που υποβλήθηκε από κοινού με ευρωβουλευτές της κομμουνιστικής και άλλων ομάδων και αναφέρεται στην αναθεώρηση του Κανονισμού του Περιφερειακού Τομέα.

Τις προτάσεις αυτές συνοδεύουν άλλες προτάσεις –κατά καγόνα κοινές με άλλους ευρωβουλευτές– που αναφέρονται σε επιμέρους ελληνικά θέματα, όπως η ενίσχυση περιοχών, η μέριμνα για ορισμένα προϊόντα, η αποκατάσταση ζημιών κ.λπ.

Μια άλλη ενότητα προτάσεων του ΚΚΕ Εσωτερικού αναφέρεται σε διεθνή ζητήματα, όπως η αμερικανική εισβολή στη Γρενάδα, η ισραηλινή εισβολή στο Λίβανο, η Νικαράγουα, το πάγωμα της εγκατάστασης Πέρσινγκ και Κρουζ κ.λπ.

Ο εκπρόσωπος του ΚΚΕ Εσωτερικού Λεωνίδα Κύρκος συνυπέγραψε επανειλημμένα προτάσεις που ζητούν την καταδίκη του τουρκικού καθεστώτος –καταδίκη της οποίας η ειλικρίνεια δύσκολα μπορεί να αμφισβητηθεί, εφόσον συνοδεύτηκε, αν μη τι άλλο, τουλάχιστον από μία, ίσως όχι τόσο έντονη όσος του ιταλικού Κ.Κ., αλλά κάπως σαφή αποδοκιμασία της επιβολής του στρατιωτικού νόμου στην Πολωνία. Και βέβαια, το ΚΚΕ Εσωτερικού υπέβαλε προτάσεις σχετικά με την Κύπρο, τη συμφωνία Σύνδεσης με την ΕΟΚ –πρόταση που, όπως ήδη σημειώθηκε, από τα ελληνικά κόμματα μόνο το ΚΚΕ και το Κόμμα των Προοδευτικών αρνήθηκαν να συνυποβάλλουν– καταδίκη του ψευδοκράτους του Ντενκτάς.

Τόσο το ΚΚΕ όσο και το ΚΚΕ Εσωτερικού ανήκουν στην ίδια, στην Κομμουνιστική Ομάδα του Κοινοβουλίου. Η Κομμουνιστική Ομάδα έχει μικρή εσωτερική συνοχή επειδή τα κόμματα που συνεργάζονται στους κόλπους της έχουν μεγάλες διαφορές. Γι' αυτό και οι προτάσεις που υποβάλλει ως πολιτική ομάδα αναφέρονται, στη συντριπτική τους πλειοψηφία, σε θέματα που αφορούν τη διεθνή –όπως η στρατιωτική δικτατορία στην Πολωνία ή η σοβιετική εισβολή στο Αφγανιστάν– κατάσταση και μάλιστα όχι σε όσα θα προκαλούσαν διχονομίες στους κόλπους της. Η Κομμουνιστική Ομάδα, με προτάσεις της που υπέγραψαν και το ΚΚΕ και το ΚΚΕ Εσωτερικού, ζήτησε την καταδίκη του τουρκικού καθεστώτος και τη συμπαρατάση προς τους Τούρκους πολιτικούς κρατούμενους. Ζήτησε επίσης την καταδίκη της ανακήρυξης ενός ψευδοκράτους από τον Ντενκτάς στην κατεχόμενη Κύπρο.

ΚΟΔΗΣΟ-ΚΑΕ

Το ΚΟΔΗΣΟ-ΚΑΕ δεν ανήκει σε καμία πολιτική ομάδα στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο. Ο εκπρόσωπός του κ. Πεσμαζόγλου διακρίνεται για τον ιδιαίτερα φιλοκοινοτικό του προσανατολισμό, πράγμα που αντανακλάται στους τίτλους τεσσάρων τουλάχιστον από τις 21 προτάσεις ψηφίσματος που υπέγραψε. Σε δύο άλλες προτάσεις του ο κ. Πεσμαζόγλου αναφέρθηκε μαζί με άλλους ευρωβουλευτές, σε προβλήματα που αφορούν την Κύπρο και τις σχέσεις της με την ΕΟΚ.

Οι υπόλοιπες προτάσεις του ΚΟΔΗΣΟ-ΚΑΕ αναφέρονται είτε σε ορισμένα διεθνή ζητήματα (π.χ. Λίβανος, σημασία νέων βιομηχανικών χωρών – πρόταση που υπέβαλε μόνος του ο κ. Πεσμαζόγλου) είτε σε ορισμένα επιμέρους, ελληνικά κυρίως, αιτήματα.

Από τα θέματα προτάσεων ψηφίσματος του ΚΟΔΗΣΟ-ΚΑΕ γίνονται, καταρχήν, ορατές οι αρνητικές συνέπειες του

ότι δεν ανήκει σε καμία πολιτική ομάδα. Έτσι υποβάλλονται προτάσεις ψηφίσματος οι οποίες ασφαλώς θα εύρισκαν σύμφωνο τον εκπρόσωπο του ΚΟΔΗΣΟ-ΚΑΕ, δεν φέρουν όμως την υπογραφή του επειδή είτε υποβάλλονται εκ μέρους πολιτικών ομάδων είτε προέρχονται από συνεννοήσεις βουλευτών που ανήκουν σε μία ή περισσότερες ομάδες.

Μια άλλη, συναφής ίσως, παρατήρηση είναι ότι ενώ είναι γνωστή η σαφής φιλοκοινοτική αντίληψη του ΚΟΔΗΣΟ-ΚΑΕ, το κόμμα αυτό δεν βρήκε τον τρόπο να την εκδηλώσει σε μια συγκροτημένη σειρά προτάσεων ψηφίσματος, οι οποίες να δίνουν υπόσταση σε μια (μείζονος κλίμακος) πρωτοβουλία για την ανάπτυξη και ανανέωση των κοινοτικών θεσμών και των κοινοτικών πολιτικών. Αν οι σχετικές προτάσεις που υπέγραψε ή συνυπέγραψε το ΚΟΔΗΣΟ-ΚΑΕ υποδηλώνουν την ευρωπαϊκή του κατεύθυνση, η απουσία ειδικών και συγκεκριμένων προτάσεων -ή η απουσία από ειδικές και συγκεκριμένες προτάσεις που υπέβαλαν άλλοι- υποδηλώνει ότι το κόμμα αυτό δεν κατάφερε να περάσει από το επίπεδο των αφηρημένων διακηρύξεων στο επίπεδο των συγκεκριμένων πρακτικών πρωτοβουλιών.

Κόμμα των Προοδευτικών

Η σχεδόν ανύπαρκτη παρουσία του στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο επιβάλλει αντίστοιχη παρουσίασή του.

Το κόμμα αυτό τίμησε το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο με τη σιωπή του. Σε μια από τις ολίγες (4) προτάσεις που υπέγραψε, ακολούθησε τους υπόλοιπους έλληνες ευρωβουλευτές και ζήτησε να συζητηθεί η λεηλασία των αρχαιολογικών θησαυρών στην Κύπρο. Οι υπόλοιπες αναφέρονται σε τρία επιμέρους ζητήματα.

ΜΕΡΙΚΕΣ ΤΕΛΙΚΕΣ ΑΛΛΑ ΟΧΙ ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΙΚΕΣ ΣΚΕΨΕΙΣ

Τα παραπάνω αφορούν μόνο τις προτάσεις ψηφίσματος. Η συνολική παρουσία κάθε κόμματος και κάθε βουλευτή δεν μπορεί να κριθεί αν δεν ληφθούν υπόψη και οι άλλες παρεμ-

βάσεις ή δυνατότητες παρεμβάσεων που του προσφέρονται. Τέτοιες είναι κατεξοχήν οι αγορεύσεις στην Ολομέλεια του Κοινοβουλίου, αλλά και οι ερωτήσεις, οι παρεμβάσεις στις Επιτροπές, οι τροπολογίες, οι εκθέσεις.

Τα παραπάνω αποτελούν θεματολογία. Δεν επεκτείνονται δηλαδή πέρα από τον αριθμό των προτάσεων και τον τίτλο τους. Τα συνοδευτικά σχόλια αποτελούν μια ανάγνωση των προτάσεων ψηφίσματος, ανάγνωση κατά το δυνατόν τεκμηριωμένη. Το πλούσιο υλικό επιτρέπει και άλλες αναγνώσεις. Και άλλη έρευνα: πού συμφώνησαν σε προτάσεις ψηφίσματος η Νέα Δημοκρατία και το ΠΑΣΟΚ; Πού η Νέα Δημοκρατία το ΠΑΣΟΚ και το ΚΚΕ; Πού το ΠΑΣΟΚ και το ΚΚΕ Εσωτερικού; Με ποιās εθνικότητας ή ποιών πολιτικών ομάδων βουλευτές συνεργάστηκαν οι εκπρόσωποι των ελληνικών κομμάτων;

Όσο και αν οι προεκλογικές στιγμές θέτουν σε δοκιμασία τη νηφαλιότητα μιας τέτοιας έρευνας, την οποία, άλλωστε, δεν διενεργούν υπερβατικά όντα αλλά άνθρωποι με πολιτικές προτιμήσεις και κομματικές αντιπάθειες, με σάρκα, ψήφο και οστά, δεν αναιρεί την αξία της. Ακόμη και τώρα -αν όχι ακριβώς τώρα.

4 Μαΐου 1984

* Εξαιρέση αποτελούν οι προτάσεις που υποβάλουν μια πολιτική ομάδα ή 21 τουλάχιστον βουλευτές μαζί με αίτηση για συζήτηση «επικαιρού και επείγοντος θέματος» (άρθ. 48 του Κανονισμού του Κοινοβουλίου). Ο πρόεδρος καθορίζει ποιές από τις προτάσεις αυτές θα συζητηθούν στην Νέα σύνοδο από την Ολομέλεια. Επίσης οι (σπάνια υποβαλλόμενες) προτάσεις σύμφωνα με το άρθ. 49 εγγράφονται στο πρωτόκολλο και θεωρείται ότι έγιναν δεκτές, χωρίς συζήτηση, αν μέσα σε δύο μήνες τις προσυπογράψουν οι μισοί τουλάχιστον ευρωβουλευτές.

ΣΥΓΧΡΟΝΗ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ

Δίμηνη Επιθεώρηση Εκπαιδευτικών Θεμάτων

Τ.Θ. 76 107, 171 10 Ν.ΣΜΥΡΝΗ, Αθήνα

Τηλ. 88.23.762 - 82.24.635

Ένα έγκυρο, επιστημονικό περιοδικό

Μια μαχητική παρουσία στον εκπαιδευτικό χώρο

Πάντα στο πλευρό του εκπαιδευτικού.

για αδέσμευτο διάλογο

για σφαιρική πληροφόρηση

Μερικά από τα θέματα της «ΣΥΓΧΡΟΝΗΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ»

- Ε.Μ.Δ. (τ. 2,3,... • Επαγγελματικός Προσανατολισμός (τ. 4,5,8,...
 - Διαδικασίες Εκπαιδευτικής Μεταρρύθμισης (τ. 6,7,...
- Ενιαίο Λύκειο (τεύχη 1,2,7,8,... • Γενετική Ψυχολογία (τ. 2-8,...
 - Η Αξιολόγηση της Επίδοσης των Μαθητών (τ. 5,7,9,11,12,...
 - Οργάνωση-Διοίκηση της Εκπαίδευσης (τ. 7,8,9,11,...
- Μόρφωση-Επιμόρφωση των Εκπ/κών (τ. 3,4,6,7,8,9,10,11,12,...
 - Αυταρχική Εκπαίδευση και η Αμφισβήτησή της (τ. 7-16,...
- Έκθεση Ιδεών - Διδασκαλία του Ποιήματος (τ. 5,6,8,9,10,11,12,13,...
- Βιβλιογραφίες (τ. 2,5,6,12, Ειδ. Τεύχος,... • Τύπος και Εκπ-ση (τ. 8,9,10,11,12,13,...